

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 627/2017-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. februára 2018 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Ľalíka o sťažnosti [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou Mgr. Ninou Hríbikovou, Kukučínova 20, Banská Bystrica, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trenčín v konaniach vedených pod sp. zn. 11 C 271/2014 a sp. zn. 11 C 324/2015, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 324/2015 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 324/2015 p r i k a z u j e k o n ať bez zbytočných prietahov.

3. [REDACTED] priznáva finančné zadostučinenie v sume 500 € (slovom päťsto eur), ktoré je Okresný súd Trenčín povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Trenčín je povinný nahradiť [REDACTED] trovy konania v sume 500,14 € (slovom päťsto eur a štrnásť centov) na účet jeho právnej zástupkyne Mgr. Niny Hríbikovej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. novembra 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou v konaniach vedených pod sp. zn. 3 C 225/2013 a sp. zn. 3 C 83/2015 a postupom Okresného súdu Trenčín v konaniach vedených pod sp. zn. 11 C 271/2014 a sp. zn. 11 C 324/2015.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na základe sťažovateľovho žalobného návrhu doručeného Okresnému súdu Vranov nad Topľou 24. júla 2013 bolo na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 3 C 225/2013 vedené konanie o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy. Po vykonaní nevyhnutných procesných úkonov Okresný súd Vranov nad Topľou nariadil pojednávanie na 20. októbra 2014, avšak z dôvodu námietky vecnej nepríslušnosti vyslovenej Ústavom na výkon trestu odňatia slobody v Ilave bolo dané pojednávanie zrušené a vec bola postúpená Okresnému súdu Trenčín. Sťažovateľ v sťažnosti poukázal na skutočnosť, „že žiaden s účastníkov pri prvom úkone, ktorý mu

patril nenamietal nedostatok miestnej príslušnosti konajúceho súdu, čím došlo ku konvalidácii jej nedostatku. OS Vranov nad Topľou, resp. sudca konajúci vo veci prípisom zo dňa 13.10.2014 nariadil zrušiť termín pojednávania a celý spis postúpiť OS Trenčín. V dôsledku tohto nezákonného postúpenia bol dňa 27.10.2014 prijatý návrh na začatie konania na OS Trenčín, sp. zn. 11C/271/2014, kedy dňa 3.11.2014 podal OS Trenčín na KS v Trenčíne nesúhlas s postúpením veci, ktorý bol KS súdu doručený dňa 5.11.2014, pričom KS Uznesením zo dňa 1.12.2014 potvrdil, že nesúhlas OS Trenčín s postúpením veci je dôvodný.“.

Spis bol 5. februára 2015 z Okresného súdu Trenčín opätovne postúpený Okresnému súdu Vranov nad Topľou. Konanie bolo vedené pod novou sp. zn. 3 C 83/2015. Následne Ústav na výkon trestu odňatia slobody v Ilave doručil Okresnému súdu Vranov nad Topľou návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti. Okresný súd Vranov nad Topľou predložil spis na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, ktorý uznesením z 26. mája 2015 rozhodol o prikázaní veci z Okresného súdu Vranov nad Topľou na Okresný súd Trenčín, kde je v súčasnosti vedené konanie pod sp. zn. 11 C 324/2015.

3. Sťažovateľ zhodnotil, že Okresný súd Trenčín vo veci nekonal a bol nečinný viac ako rok. Z uvedeného dôvodu doručil sťažovateľ okresnému súdu 30. septembra 2016 sťažnosť na prieťahy v konaní. Podpredseda okresného súdu uznal jej opodstatnenosť a vyzval zákonnú sudkyňu, aby v konaní konala plynule a bez prieťahov. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ zhodnotil, že *„napriek podanej sťažnosti a tiež upozorneniu podpredsedu súdu, súd vo veci opätovne nekonal, kedy od roku 2015 nenariadil vo veci pojednávanie, nevyzval strany na predloženie ďalších dôkazov či vyjadrenia dokonca vo veci nevykonal žiaden úkon okrem toho, kedy uznesením zo dňa 25.1.2017 zamietol návrh na vydanie neodkladného opatrenia sťažovateľa zo dňa 12.1.2017, v ktorom ďalej rozhodol, že po právoplatnosti uznesenia má byť celý spis postúpený Okresnej prokuratúre v Trenčíne. Napriek tomu, že toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť už 8.3.2017, sťažovateľ nemá vedomosť o tom, že by OS dodržal ním vydané rozhodnutie a spis postúpil tak ako to sám vo svojom vlastnom uznesení nariadil.“.*

4. Podľa názoru sťažovateľa k zásahu do jeho označeného práva došlo postupom oboch okresných súdov, t. j. aj Okresného súdu Vranov nad Topľou aj Okresného súdu

Trenčín. V súvislosti s postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou sťažovateľ zhodnotil, že „postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou a jeho následnou nečinnosťou teda vznikli prieťahy v konaní vo veci sťažovateľa, kedy od októbra 2014 až do konca augusta 2015, teda počas 11 mesiacov vo veci nebol vykonaný jediný úkon súvisiaci so samotným meritom veci, ale v dôsledku nesprávneho postupu Okresného súdu Vranov nad Topľou bol spis presúvaný z jedného súdu na druhý a následne Okresný súd Vranov nad Topľou v tak jednoduchých úkonoch ako napr. postúpenie spisu inému súdu nekonal bez zjavnej príčiny aj niekoľko mesiacov“.

Sťažovateľ v súvislosti s postupom Okresného súdu Trenčín uviedol, že „tu sú prieťahy v konaní na strane súdu ešte zjavnejšie, kedy po tom, ako bol 31. 08. 2015 na občiansko - právnom oddelení spis prijatý, súd vo veci vôbec nekonal a v roku 2015 ani 2016 nevykonal vo veci jediný úkon. K náprave nedošlo ani po tom, ako sťažovateľ podal vo vzťahu k prieťahom v konaní sťažnosť v zmysle znenia ustanovenia § 62 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v nadväznosti na ktorú podpredseda Okresného súdu Trenčín vyzval konajúcu sudkyňu, aby vo veci konala bez zbytočných prieťahov. Rovnako tak ani v roku 2017 súd vo veci sťažovateľa nekonal riadne a bez zbytočných prieťahov, kedy jediným úkonom vo veci bolo zamietnutie neodkladného opatrenia sťažovateľa. Tu sťažovateľ poukazuje aj na tú skutočnosť, že napriek tomu, že v uznesení zo dňa 25. 01. 2017, ktorým súd zamietol návrh na vydanie neodkladného opatrenia okrem iného súd vo výroku uznesenia uviedol, že po právoplatnosti predmetného uznesenia má byť celý spis postúpený na Okresnú prokuratúru v Trenčíne, k čomu podľa vedomosti sťažovateľa nedošlo.“.

5. Sťažovateľ ústavnému súdu navrhuje, aby po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou v súdnom konaní vedenom pod sp. zn.: 3C/22/2013 a 3C/83/2015 porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trenčín v súdnom konaní vedenom pod sp. zn.: 11C/271/2014 a 11C/324/2015 porušené bolo.

3. Okresnému súdu Trenčín prikazuje v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 11C/324/2015 konať bez zbytočných prietáhov.

4. ██████████ priznáva finančné zadostučinenie v sume 10 000 € (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Vranov nad Topľou povinný mu zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. ██████████ priznáva finančné zadostučinenie v sume 10 000 € (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Trenčín povinný mu zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. Okresný súd Vranov nad Topľou a Okresný súd Trenčín sú povinné spoločne a nerozdielne uhradiť ██████████ trovy právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu, Mgr. Niny Hríbikovej, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

V prípade, ak by ústavný súd konštatoval, že k zásahu do sťažovateľom označených práv postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou nedošlo, alternatívne sťažovateľ žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trenčín v súdnom konaní vedenom pod sp. zn.: 11 C/271/2014 a 11 C/324/2015 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Trenčín prikazuje v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 11C/324/2015 konať bez zbytočných prietáhov.

3. ██████████ priznáva finančné zadostučinenie v sume 10 000 € (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Trenčín povinný mu zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Trenčín je povinný uhradiť ██████████ trovy právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu, Mgr. Niny Hríbikovej, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

6. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady pre prijatie sťažnosti sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie označeného práva v konaniach vedených na Okresnom súde Trenčín (ďalej aj „okresný súd“) na ďalšie konanie, a preto ju uznesením č. k. I. ÚS 627/2017-11

z 12. decembra 2017 v časti namietajúcej porušenie označeného práva v konaniach vedených na okresnom súde prijal na ďalšie konanie [§ 25 ods. 1 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

Sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej namietal porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou v označených konaniach, odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

7. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 14. decembra 2017 predsedu okresného súdu, aby sa vyjadril k otázke vhodnosti ústneho pojednávania, a zároveň ho vyzval, aby sa vyjadril k sťažnosti.

8. Predseda okresného súdu vo svojom stanovisku sp. zn. Spr 1144/2017 doručenom ústavnému súdu 18. januára 2018 uviedol:

„Návrh na ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch navrhovateľa [REDAKOVANÉ] proti odporcom 1) SR - Ministerstvo spravodlivosti SR, 2) Generálne riaditeľstvo ZVJS Bratislava, 3) ÚVTOS a ÚVV Ilava bol 24.07.2013 podaný na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou. Podaním doručeným Okresnému súdu Vranov nad Topľou dňa 10.10.2014 odporca v 3. rade ÚVTOS a ÚVV Ilava namietol miestnu príslušnosť konajúceho súdu. Z tohto dôvodu Okresný súd Vranov nad Topľou prípisom zo dňa 13.10.2014 postúpil predmetnú vec Okresnému súdu Trenčín ako miestne príslušnému súdu. Na Okresnom súde Trenčín bolo konanie zaevidované dňa 27.10.2014 pod sp. zn. 11C/271/2014. Okresný súd Trenčín predložil Krajskému súdu v Trenčíne vec s nesúhlasom s postúpením veci v zmysle § 105 ods. 3 O. s. p., a to dňa 5.11.2014. Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 5NcC/90/2014-133 zo dňa 26.11.2014 vyslovil, že nesúhlas Okresného súdu Trenčín s postúpením veci z Okresného súdu Vranov nad Topľou je dôvodný. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 8.1.2015 a spis bol 10.2.2015 vrátený späť Okresnému súdu Vranov nad Topľou. Následným podaním doručeným Okresnému súdu Vranov nad Topľou dňa 9.3.2015 odporca v 3. rade ÚVTOS a ÚVV Ilava doručil

návrh na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti. Tento bol v zmysle § 12 ods. 2. 3 O. s. p. dňa 6.5.2015 predložený Najvyššiemu súdu SR za účelom rozhodnutia o návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti. Najvyšší súd uznesením zo dňa 26.5.2015 rozhodol tak, že prejednanie predmetnej veci prikázal Okresnému súdu Trenčín. Tento spis bol opätovne tunajšiemu súdu doručený 31.8.2015 a zapísaný pod sp. zn. 11C/324/2015.

Dňa 13.1.2017 navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu ustanoveného mu Centrom bezplatnej právnej pomoci podal návrh na neodkladné opatrenie, ktorým sa domáhal, aby odporcovi v 3. rade bolo zakázané nahliadať do korešpondencie medzi žalobcom a jeho právnym zástupcom. O tomto návrhu bolo rozhodnuté uznesením č. k. 11C/324/2015-196 zo dňa 25.01.2017 tak, že konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa zastavuje a vec bude postúpená Okresnej prokuratúre v Trenčíne. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 8.3.2017. Tuto by som chcel poukázať na tú skutočnosť, že Okresnej prokuratúre Trenčín nemá byť postúpené celé konanie (ako to sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza), ale iba konanie o neodkladnom opatrení, nakoľko súd toto konanie zastavil pre nedostatok právomoci. Následne úpravou zo dňa 6.9.2017 bol určený termín pojednávania na 28.11.2017, avšak tento bol z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne zrušený. Toho času je vo veci určený ďalší termín pojednávania, a to na deň 27.2.2018.

Z uvedeného vyplýva, že konanie pôvodne vedené pod sp. zn. 11C/271/2014 bolo na Okresnom súde Trenčín skončené tak, že vec bola vrátená Okresnému súdu Vranov nad Topľou na základe rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne, ktorým tento vyslovil, že nesúhlas s postúpením veci tunajšiemu súdu je dôvodný.

Predmetná vec je toho času vedená na tunajšom súde pod sp. zn. 11C/324/2015. A to po rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, ktorý rozhodol o jej prikázaní Okresnému súdu Trenčín z dôvodu vhodnosti na návrh odporcu v 3. rade.

Pokiaľ ide o sťažovateľom uplatnený nárok na finančné zadosťučinenie, tento považujem za neprimerane vysoký, a to vzhľadom na dĺžku a predmet konania...

Zároveň dávam na vedomie, že súhlasím, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti, nakoľko od tohto nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.“

9. Právna zástupkyňa sťažovateľa vo svojom stanovisku k vyjadreniu predsedu okresného súdu doručenom ústavnému súdu 2. februára 2018 uviedla:

V doručenom vyjadrení okresného súdu absentujú akékoľvek okolnosti ospravedlňujúce nečinnosť súdu vo veci sťažovateľa, naopak vyjadrenie súdu považujem v tomto smere viac za bilanciu priebehu porušovania základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Zo strany súdu vo vyjadrení nie je uvedené žiadne zdôvodnenie postupu súdu, prečo a z akých dôvodov nedošlo k prejednaniu veci bez zbytočných prieťahov, ktorý by ospravedlňoval alebo aspoň vysvetľoval jeho nečinnosť.

V tomto smere nie je podstatnou ani skutočnosť, že súd vo vyjadrení opravil tvrdenie sťažovateľa, že na Okresnú prokuratúru Trenčín sa nemal postúpiť celý spis, ale len konanie o neodkladnom opatrení, ktoré bolo zastavené pre nedostatok právomoci, naopak v prípade ak nemal byť prokuratúre postúpený celý spis, sťažovateľovi nie je zrejmé, prečo súd vytýčil termín najbližšieho pojednávania až na 28.11.2017, čo predstavuje dobu presahujúcu 8 kalendárnych mesiacov, kedy opätovne zo strany súdu nebol vykonaný žiadny procesný úkon ktorý by viedol k rozhodnutiu vo veci samej.

Čo sa týka uplatneného nároku na finančné zadostučinenie, k tomuto sa sťažovateľ vyjadril už v podanej ústavnej sťažnosti. Nad rámec tam uvedeného by sťažovateľ chcel uviesť, že výšku požadovaného finančného zadostučinenia nepovažuje za neprimeranú. S ohľadom na rozsah a dĺžku porušovania základného práv a sťažovateľa, na rozporuplný postup súdu vo veci a tiež na nie prílišnú zložitost' sporu ho považuje v plnej miere za dôvodný a primeraný.

V ostatnom sa sťažovateľ v plnej miere pridržiava svojich vyjadrení uvedených v ústavnej sťažnosti.

Zároveň sťažovateľ súhlasí s tým, aby Ústavný súd Slovenskej republiky upustil od ústneho pojednávania o prijatom návrhu, nakoľko od neho nie je možné očakávať ďalšie objasnenie veci.“

10. Vzhľadom na uvedené ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

11. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

12. Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v jeho právnej veci.

13. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

14. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 17 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ktorý určuje, že súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb, ďalej z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania

(obdobne predtým § 6 a § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016).

Ku konaniu vedenému na okresnom súde pod sp. zn. 11 C 324/2015

15. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna, faktická, prípadne procesná zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (m. m. I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

16. Preskúmaním doterajšieho priebehu namietaných konaní okresného súdu ústavný súd konštatuje, že konanie o ochrane osobnosti je súčasťou štandardnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov. Podľa názoru ústavného súdu určitá procesná zložitosť veci bola spôsobená skutočnosťou, že v období od septembra 2015 do júla 2016 došlo až 4-krát k zmene právneho zástupcu sťažovateľa Centrom právnej pomoci, pretože určení advokáti opakovane požiadali Centrum právnej pomoci o zrušenie ich právneho zastúpenia v danej veci a určenie nového právneho zástupcu.

17. Správanie sťažovateľa je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ťarchu sťažovateľa pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom. Sťažovateľ síce podával početné podania, ktoré obsahom mohli ovplyvniť dĺžku daného konania, avšak tieto boli podávané v rokoch 2013 a 2014, keď bol konajúcim súdom v danej veci Okresný súd Vranov nad Topľou. Vzhľadom na to, že ústavný súd sa zaoberal priet'ahmi v konaní až od momentu,

keď bol príslušný na rozhodnutie Okresný súd Trenčín, danú okolnosť osobitne nezohľadňoval.

18. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bol postup okresného súdu v napadnutom konaní. Zo sťažnosti, zapožičaného súdneho spisu a vyjadrení účastníkov konania vyplýva, že v konaní boli vykonané tieto procesné úkony:

Dňa 26. mája 2015 Najvyšší súd Slovenskej republiky prikázal vec Okresnému súdu Trenčín.

Dňa 31. augusta 2015 bolo konanie zaregistrované na okresnom súde pod sp. zn. 11 C 324/2015.

Dňa 3. novembra 2015 Centrum právnej pomoci rozhodnutím sp. zn. 3130/2015-KaTn určilo ako právneho zástupcu na zastupovanie advokáta [REDAKOVANÉ].

Dňa 9. decembra 2015 bolo okresnému súdu doručené oznámenie určeného právneho zástupcu [REDAKOVANÉ] na vedomie okresnému súdu.

Dňa 12. apríla 2016 Centrum právnej pomoci rozhodnutím sp. zn. 6282/2016-KaTn zmenilo rozhodnutie z 3. novembra 2015, zrušilo právne zastúpenie [REDAKOVANÉ] a určilo ako právneho zástupcu sťažovateľa [REDAKOVANÉ].

Dňa 18. mája 2016 právny zástupca sťažovateľa [REDAKOVANÉ] nazeral do súdneho spisu okresného súdu.

Dňa 24. júna 2016 Centrum právnej pomoci rozhodnutím sp. zn. 6282/2016-KaTn zmenilo rozhodnutie z 12. apríla 2016, zrušilo právne zastúpenie [REDAKOVANÉ] a určilo ako právneho zástupcu sťažovateľa [REDAKOVANÉ].

Dňa 4. augusta 2016 bolo doručené oznámenie o ustanovení právneho zástupcu [REDAKOVANÉ] na vedomie okresnému súdu.

Dňa 29. septembra 2016 Centrum právnej pomoci doručilo okresnému súdu žiadosť o súčinnosť týkajúcu sa vyúčtovania trov právneho zastúpenia [REDAKOVANÉ].

Dňa 6. októbra 2016 právny zástupca sťažovateľa [REDAKOVANÉ] nazeral do súdneho spisu okresného súdu.

Dňa 12. októbra 2016 právny zástupca sťažovateľa [REDAKOVANÉ] opätovne nazeral do súdneho spisu okresného súdu.

Dňa 13. októbra 2016 okresný súd odpovedal Centru právnej pomoci na žiadosť o súčinnosť z 29. septembra 2016.

Dňa 4. novembra 2016 na základe sťažnosti na prieťahy v konaní sp. zn. Spr 2131/2016 upozornila podpredsedníčka okresného súdu zákonného sudcu na povinnosť konať plynulo bez prieťahov.

Dňa 13. januára 2017 právny zástupca sťažovateľa doručil okresnému súdu návrh na vydanie neodkladného opatrenia (v súvislosti s nahliadaním do korešpondencie medzi sťažovateľom a právnym zástupcom).

Dňa 25. januára 2017 okresný súd uznesením č. k. 11 C 324/2015-196 konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zastavil a vec postúpil Okresnej prokuratúre Trenčín.

Dňa 30. augusta 2017 sťažovateľ splnomocnil na nahliadanie do spisu právnou zástupkyňu [REDACTED].

Dňa 31. augusta 2017 splnomocnená právna zástupkyňa [REDACTED] nahliadala do súdneho spisu.

Dňa 8. septembra 2017 okresný súd nariadil pojednávanie na 28. november 2017, boli predvolaní účastníci konania.

Dňa 25. septembra 2017 doručilo okresnému súdu Generálne riaditeľstvo zboru väzenskej a justičnej stráže vyjadrenie k predvolaniu na pojednávanie.

Dňa 27. septembra 2017 zaslal okresný súd Generálnemu riaditeľstvu Zboru väzenskej a justičnej stráže odpoveď na vyjadrenie.

Dňa 13. novembra 2017 okresný súd odročil nariadené pojednávanie z 28. novembra 2017 na 18. január 2018 z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne. O skutočnosti upovedomil účastníkov konania.

Dňa 3. januára 2018 Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Ilava doručil okresnému súdu hodnotenie odsúdeného. Sťažovateľ doručil doplnenie podania.

Dňa 4. januára 2018 okresný súd odročil pojednávanie z 18. januára 2018 na 27. február 2017. O skutočnosti upovedomil účastníkov konania.

19. Nadväzne na už uvedenú chronológiu konania okresného súdu ústavný súd poukazuje na svoju rozsiahlu konštantnú judikatúru, z ktorej vyplýva, že nielen nečinnosť, ale aj neefektívna, resp. nesústredená činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (m. m. IV. ÚS 22/02, IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011).

V súvislosti so skutočnosťou, že v roku 2015 a 2016 došlo k opakovaným zmenám právnych zástupcov, v dôsledku čoho okresný súd nevykonával úkony, ktoré by mohli viesť k meritórnemu rozhodnutiu vo veci, ústavný súd podotýka, že nič nebránilo okresnému súdu vykonávať procesné úkony vo vzťahu k ostatným účastníkom konania bezprostredne nesúvisiace s právnym zastúpením sťažovateľa.

20. Pozornosti ústavného súdu taktiež neunikla skutočnosť, že podpredsedníčka okresného súdu vo svojej odpovedi na sťažnosť na prietahy v súdnom konaní sp. zn. Spr 2131/2016 po preskúmaní veci sama upozornila zákonného sudcu na povinnosť konať plynulo bez prietahov.

21. Ústavný súd po komplexom posúdení všetkých okolností daného prípadu z hľadiska predmetu konania, správania sťažovateľa a postupu okresného súdu, zohľadňujúc celkovú dĺžku konania a skutočnosť, že vo veci nie je právoplatne rozhodnuté, dospel k záveru, že v postupe okresného súdu došlo k zbytočným prietahom v napadnutom konaní, a preto rozhodol, že bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výrokovej časti tohto nálezu.

Ku konaniu vedenému na okresnom súde pod sp. zn. 11 C 271/2014

22. Vzhľadom na to, že sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov aj v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 11 C 271/2014 (konanie, ktoré bolo vedené na okresnom súde po prvom postúpení

Okresným súdom Vranov nad Topľou), ústavný súd si pre účely prerokovania sťažnosti vyžiadal kompletnú spisovú dokumentáciu okresného súdu.

Po dôkladnej analýze spisovej dokumentácie bolo zistené, že na okresnom súde bolo 27. októbra 2014 pod sp. zn. 11 C 271/2014 zaregistrované konanie, ktoré bolo postúpené z Okresného súdu Vranov nad Topľou v dôsledku námietky miestnej nepríslušnosti vznesenej Ústavom na výkon trestu odňatia slobody v Ilave. Dňa 3. novembra 2014 okresný súd doručil Krajskému súdu v Trenčíne ako nadriadenému súdu nesúhlas s postúpením veci. Krajský súd v Trenčíne 26. novembra 2014 rozhodol, že nesúhlas s postúpením veci je dôvodný. V dôsledku danej skutočnosti okresný súd 10. februára 2015 opätovne postúpil spis Okresnému súdu Vranov nad Topľou.

Z uvedeného je zrejmé, že okresný súd vyslovil nesúhlas s postúpením veci už po 8 dňoch od postúpenia a predložil spis na rozhodnutie Krajskému súdu v Trenčíne (pričom od postúpenia súdneho spisu z Okresného súdu Vranov nad Topľou do rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne uplynul len 1 mesiac). Z uvedeného je zrejmé, že v takom krátkom časovom horizonte nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označeného práva. Ústavný súd preto danej časti sťažnosti nevyhovel.

III.

23. Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu, prikázal okresnému súdu, ktorý vo veci aktuálne koná, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov (bod 2 výrokovej časti nálezu).

24. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli podľa odseku 1 porušené, primerané finančné zadostučinenie.

25. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

26. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti požadoval finančné odškodnenie v sume 10 000 €, ktoré odôvodňoval právnou neistotou, ako aj skutočnosťou, že doterajší priebeh konania vykazuje znaky zbytočných preťahov.

27. Ústavný súd pri rozhodovaní o finančnom zadosťučinení vzal do úvahy najmä charakter predmetu konania, obdobie právnej neistoty sťažovateľa, jeho správanie počas predmetného konania, celkovú dĺžku namietaného konania a skutočnosť, že vo veci zistil porušenie základného práva. Ústavný súd aplikoval zásadu spravodlivosti a zároveň sa riadil úvahou, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou. Berúc do úvahy aj všetky uvedené okolnosti považoval ústavný súd za odôvodnené priznať sťažovateľovi požadovanú sumu 500 € ako primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde (bod 3 výrokovej časti nálezu).

28. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

29. Právna zástupkyňa sťažovateľa si uplatnila trovy právneho zastúpenia podľa vyhlášky za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2017 (prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie sťažnosti) po 147,33 € spolu s paušálnou náhradou 8,84 € za každý úkon právnej služby, ako aj náhradu cestovných nákladov spojených s nahliadaním do spisu okresného súdu 31. augusta 2017 a náhradu za stratu času, spolu v sume 500,14 €.

30. Podľa § 15 vyhlášky právnej zástupkyne sťažovateľa patrí náhrada preukázateľne vynaložených cestovných výdavkov, ako aj náhrada za stratu času. Podľa § 17 ods. 1 vyhlášky pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú začatú polhodinu. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2017 bola 147,33 € (§ 11 ods. 3 vyhlášky) a hodnota režijného paušálu predstavovala 8,84 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky). Za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2017 patrí právnej zástupkyne sťažovateľa odmena v sume 312,34 €, ako aj náhrada cestovných výdavkov v sume 70,11 € a náhrada za stratu času (za čas strávený cestou do Trenčína a späť do Banskej Bystrice, teda 2 x po 4 polhodiny po 14,73 €) v sume 117,84 €. Trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú preto celkom sumu 500,29 €. Právna zástupkyňa sťažovateľa si vyčíslila trovy právneho zastúpenia v sume 500,14 €, preto ústavný súd priznal úhradu v požadovanej výške (bod 4 výroku tohto rozhodnutia).

31. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) [REDACTED].

32. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. februára 2018